

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' בלק י"ד תמוז תשס"א

החברותא גטאון פנימי לחברים גליון מס 153

פנינים יקרים

אשר יוציאם ואשר יביאם (במדבר כ"ז, י"ז) י"ל דהנה הרשעים כשלוקחין ממון אצל שום אדם מישראל הם מוציאים מרשות היחיד אל רשות הרבים - כשבא לרשותם בא לבחינת רשות הפקר כי הפקר ניהו... אמנם מי שנותן מעות לצדיקים ולת"ח הני הוציאה הכנסה קרי ליה כי עי"ז הוא הצדיק מתפלל עבורו ומזכירו לטובה לפני השי"ת בהוב"ש וממשיך עליו רחמים וחסדים טובים בכל עניני עסקיו ובכל הצטרבותיו כיד ה' הטובה עליו. ועפ"ז יש לרמוז כאן אשר יוציאם ואשר יביאם, היינו צדיק כזה אשר כל מה שיוציא איש מיד איש ישראל ויקח ממנו עי"ז יביא וימשיך אליו כל טוב וכל מיני ברכות וישועות טובות וחסדים טובים וכיה"ר אמן.

אשר יוציאם ואשר יביאם (במדבר כ"ז, י"ז) איתא בתנחומא... אם ראה אוכלוסין הרבה של בני אדם אומר ברוך חכם הרזים לפי שאין דעותיהן שוות והוא תמוה... מסביר בעל האוהב ישראל דר"ל הרואה זרע ישראל הכשרין אשר מתאספין עצמם לעבודת השי"ת ומודבקים בצדיקים באמת בכל לבבם ונפשם. אזי בודאי על זה ראוי ליתן שבח והודאה ברוך חכם הרזים, היינו הגם שכל אחד ואחד מישראל יש לו שכל מיוחד ועובד השי"ת בבחינת אחרת מחבריו מכל מקום הכל הולך אל מקום אחד ובא ממקור אחד ועליהם תבא ברכת הטוב וכן יהי רצון אמן.

מפרשת בלעם ובלק אנו למדין עד כמה להתחזק באמונה פשוטה בלי התחכמיות. וכוונת בלעם ובלק היה להכניס ספיקות בלבבות בני ישראל כאשר היה אצלו. כראיתא מי האנשים האלה עמך פעמים רואה ופעמים אינו רואה, ואת המחשבה הזאת רצו להכניס בלבבות בני ישראל, אבל באמת לא הועילו כלום כי עיקר עבודת בני ישראל באמונה פשוטה בלי התחכמות.

וזה דאיתא כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל, ואיתא בגמ' בנדרים כל מי שאינו מנחש מכניסין אותו במחיצה שאפילו מלאכי השרת אינם יכולים לכנוס לשם.

ויקם בלעם בבוקר (במדבר כ"ב, י"ג) איתא בשפת אמת אף שהיה לבלעם כניעה לפני השי"ת כמש"כ לא אוכל לעבור את פי ה'. אבל נחשב אצלו לגאות וכל הכניעה לבוא לגאות עי"ז. ואאע"ה עבד השי"ת באמת בהכניעה, וזה הכח היה לבני ישראל. גוי דעבד לגרמיה הוא דעבד ובני ישראל מתבטלים לגמרי להשי"ת.

וירא בלק וכו' (במדבר כ"ב, ב') רש"י ז"ל כתב: מנהיגן של אלו במדין נתגדל ואין כחו אלא בפה. בדרך רמז יש ללמוד מכאן ענין גדול בעבודת השי"ת אשר כל תקפו וגבורתו של אדם לעמוד כנגד מלחמות היצה"ר אשר יסובבנו הוא בפה היינו תורה ותפילה. ועל ידם מתרומם ומתנשא האדם למעלה למעלה. (עבודת יששכר)

ויפתח ה' את פי האתון (במדבר כ"ב, כ"ח) לכאורה תמוה למה היה צריך השי"ת לפתוח את פי האתון?... ללמדנו דעת אשר אפילו אם המצא ימצא איש אשר הוא מלא וגדוש בתורה וש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים וכו' אעפ"כ לא יתגאה כלל בכל זה כי כבר אנו רואין כאשר רוצה השי"ת יכול אפילו אתון לומר רזין דרזין. וא"כ יש להאדם לידע ולהבין כי כל תורתו לא מכחו ותושתיו כלל, רק הכל הוא מהשי"ת.

ויקץ מואב מפני בני ישראל (במדבר כ"ב, ג') פירוש אותם המרומזין בחינת ישראל והם הצדיקים גדולים העובדים מאהבה המשיכו על עצמם אהבה גדולה ולכך קצו מואב בחייהם כי זה בלתי אפשרי לרשע לקבל אהבה בלבו לכן קצו בחייהם ע"י האהבה שלא יוכלו לקבל. (נעם אלימלך)

לא הביט און ביעקב וגו' (במדבר כ"ג, כ"א) לא הביט און ביעקב. למה? כי ה' אלקיך עמו - תמיד יש יראת אלקים בלבו של יהודי ואפילו כשחוטא תרועת מלך בו יש לו שברון הלב (תרועה מלשון שכירה). מצוה עושה יהודי בשמחה, אך כלום יש יהודי העושה עבירה בשמחה? (בשם אדמו"ר ר"ח מצאנו)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיחת הרא"ש ליל י"ח א"א תשכ"ה נכתב ע"י הר"ם כפ' הכותל

מה אני ומה חיי

אלו יודעים מראש מה הנזק היוצא מרבויות שנית י"ש (אלכוהול) או מרבויות עישון הסיגריות או מזה שמשחררים את המח לכל מיני דמיונות, ובכ"ז אין הם עוצרים את עצמם מלשתות מלעשן וכד' כי הם נמשכים אחרי התענוג של ההרף עין.

הרא"ש העיף מבט חד מול החברים שסובבו אותו בעת השיחה ואמר: גיט א קוק און זייע ואס א מענטש מאכט זיך צוליב התענוג פון א הרף עין (הבט וראה מה עושה האדם לעצמו בגלל תענוג של הרף עין). בגלל הרדיפה אחר הרף עין של תענוג סובל אח"כ כל כך הרבה יסורים.

האמת היא שבתוך תוכו של האדם יש את השאיפה לעשות רצון הבורא ולתת כח לקדושה. אלא כדי שהחלק אלקה ממעל של האדם יתגלה צריך להיות בביטול עצמי ולא לרצות שום אינטרסים עצמיים. כי באם האדם אינו מבטל את עצמו אל מסובב כל הסיבות וחי עם האינטרסים העצמיים הוא נותן כח ליצה"ר לשלוט עליו. היצה"ר מעוניין שנמשך אחרי התענוג של ההרף עין כי אז אנו נמצאים תחת שלטונו של היצה"ר, וכאשר אנו נמצאים תחת שלטונו של היצה"ר, היצה"ר בעצמו מוסיף כל מיני יסורים ודמיונות. נמצא שמי שאינו עומד בנסיון ונמשך אחר התענוג של ההרף עין גורם לעצמו יסורים כפולים גם מהיסורים שיש בעצם עשיית העבירה וגם מהיסורים שהיצה"ר מייסר אותו בכח זה שנמצא תחת שלטון היצה"ר.

איך היצה"ר מצליח ללכוד את האדם? הדרך של היצה"ר פשוטה. הלא אדם לעמל יולד

כתוב: אדם לעמל יולד (איוב ב) אם נקבע מהרבש"ע שצריך לסבול הרי צריך לסבול. ואם נקבע מהשי"ת שיצטרך לסבול לא יוכל האדם למצא דרכים איך שלא יסבול. כי באם נקבע מהשי"ת שיצטרך לסבול הרי הסבל הוא חלק ותנאי בקיומנו בעולם הזה. ולא יועיל שום התחמקות ולא שום התחמקות ולא שום התחמקות כדי שלא לסבול.

הסבל שאנו סובלים יכול להיות סיבה לתת כח לקדושה כמו שכתוב: טוב לי כי עוניתי למען אלמד חקיד (תהלים קי"ט) ויכול להיות להיפך שהיסורים יתנו כח לקליפה ואז היסורים מושכים עוד יסורים, כי עצם זה שנשלט תחת השפעת הקליפה גורמים ליסורים מעצם הכשלון וגם יש בכח הקליפה להרבות ביסורים נוספים, נמצא שהכשלונות מושכים יסורים נוספים ועי"כ היסורים גדלים ומתרבים כמו כדור שלג. ואם כן למה לאדם לסבול יסורים ולתת כח לקליפה הרי יכול לסבול יסורים ולתת כח לקדושה?!

האדם יודע ומכיר היטב התוצאות העגומות שיש לאלו שהולכים אחרי שרירות לבם. אפשר לראות זאת בבירור התוצאות של אלו שנמשכים לעבור עבירות ואינם מנסים לעצור את עצמם עד שהתרגלו לעשות עבירות ללא מעצור, ואז היסורים של העבירות קשים ומרים גם מחמת עשית העבירה וגם מהעובדא שקשה לו כבר לעצור עצמו מלעשות את העבירה. אפשר לראות אותם האנשים אשר התרגלו לשתות י"ש (אלכוהול) או שהתרגלו לעשן סיגריות או שיש כאלו אשר נותנים דרור למחשבותיהם להזות בעולם הדמיון. אנשים

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

אחר התענוג המדומה של ההרף עין, אחר היי"ש והעשון מלמד את האדם להכיר במציאותו העצמית ולראות כמה שאינו מציאות. כי באם המציאות העצמי הוא מציאות, איך נותן לעצמו להמשך אחר התענוג המדומה בעשיית העבירות? הרי הוא יודע בבירור מה הם התוצאות שיש לו בעשיית העבירות. ואם ידמה את עצמו לומר שכבר אינו נמשך לעשות עבירות כלל גם זה רמאות. הלא דוד המלך ע"ה באמרו: צרפה כליותי ולבי (תהלים כ"ו) - הרגתי את יצרי, הראה לו הקב"ה עד כמה שעדיין נמשך אחר יצרו. ומה נאמר אנחנו אזובי קיר? נמצא שהמציאות האמיתי של האדם הוא שאינו מציאות כלל: "מה אני ומה חיי" אזובי קיר, "גארנישט מיט נישט" (כלום וכלום) וזהו "כלות הנפש". דהיינו שהנפש מרגיש שאינו מציאות כלל וכל מציאותו רק רע כל היום - להמשך אחר הצד הרע שבו. וכשמגיע לכלות הנפש האמיתי הוא קולט בבירור את "מה אני ומה חיי" מצד מציאותו העצמי וממילא של מציאותו האמיתי אינו אלא ממסובב כל הסיבות חלק אלקה ממעל.

היצה"ר רוצה להשכיח מהאדם את כוסות היי"ש (אלכוהול) והעשון שהוא בעצם "מה אני ומה חיי", כי באם יגיע האדם לדרגה אשר דרך ה"מה אני ומה חיי" של כוסות היי"ש יגיע לכלות הנפש בביטול ודבקות אל מסובב כל הסיבות השיג בזה שדרך השפלות מה אני ומה חיי. יגיע לדבקות בורא, שלמות הבריאה. מה עושה היצה"ר? משכיח בכלל את המשיכה שהיתה לאדם אחרי שתית כוסות היי"ש והעשון, כדי שלא יזכור האדם שהוא בעצם מציאות של רק רע כל היום, וזה מה שלא שותה בפועל הוא רק חסד הבורא יתברך שמו מסובב כל הסיבות. ועיי"כ היצה"ר לוכד את האדם במלכודת שלו

ואם נקבע מהרבש"ע שצריך לסבול הרי צריך לסבול, והאדם לא ימצא דרכים איך שלא יסבול. מה עושה היצה"ר? מכניס לאדם דמיון שאם יעשה כך לא יסבול! היצה"ר מכניס את האדם בדמיון של התענוג ומניעת הסבל. והאדם נמשך לרגע של התענוג על אף שיודע בבירור שהוא בעצם נלכד ברשתו של היצה"ר. נמצא שבשביל הדמיון של התענוג של הרף עין שיש בעשיית העבירה מוכן לסבול אח"כ יסורים ממושכים הן מעצם עשית העבירה שנותן כח לקליפה (והקליפה בעצמה הם יסורים) והן אשר מחמת עשית העבירה הכניס את עצמו תחת השפעת היצה"ר המיסר אותו בכל מיני יסורים.

אמנם הדרך האמיתי בקיום הפסוק: "אדם לעמל יולד". הוא בזה שמקיים הפסוק: "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חקיד". כלומר עליו להגיע דרך היסורים לכלות הנפש ולראות את מסובב כל הסיבות. מצב זה יכול להיות רק כאשר עובד ה' בביטול מוחלט שלא לרצות שום אינטרס לעצמו. כי באם רוצה משהו לעצמו אפילו שזה יהיה דק מן הדק - לכלות הנפש לא יגיע, וממילא גם לא יגיע לראות את מסובב כל הסיבות, וממילא גם לא יגיע דרך הסבל והיסורים לכח הקדושה. כי הסבל יעבור לכח הקליפה. אבל אם יעבוד את השי"ת עד כלות הנפש, יתגלה כבוד שמים בכל הרף עין. ומה שנקרא לכאורה סבל ויסורים לעונג גדול ייחשב, כי הרי דרכו השיגו את המשך דברי דוד: למען אלמד חקיד. יתגדל ויתקדש שמה רבא שזוהי מטרת הבריאה. וממילא אין לך עונג גדול מזה.

איך אפשר לעבוד את השי"ת עד "כלות הנפש"? בהרגשת "מה אני ומה חיי"! המשיכה

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

בכוון ההפוך "גאווה".

הצלחת היצה"ר ללכוד את האדם במלכודת הכשלונות בשתיית היי"ש בפועל או במלכודת הכשלון בגאווה בזה שכביכול התגבר על עצמו ולא שתה, הצלחת היצה"ר נובעת מזה שהאדם מחפש ריגושים עצמיים או רגוש של נכשל או רגוש של מצליח בין כה ובין כה הוא נמצא ברשתו של היצה"ר. אבל אם נמצא בכלות הנפש ממש דהיינו בביטול מוחלט של לית ליה מגרמי כלום. ואשר ממילא אינו מחפש שום תענוג עצמי כי מרגיש את המציאות שלו בסכנה התמידית, אז אינו מרגיש את "כלות הנפש" אל מסובב כל הסיבות. ולית ליה מגרמי כלום ממש.

הנמשך לכח הקדושה והנמשך לכח הקליפות שניהם נמצאים באותו מצב של יסורים שהוא הרגשת הרע, אלא זה שמחפש את האינטרסים העצמיים והולך אחר שרירות לבו גורם שהיסורים יהיו יותר חזקים, נלכד בכח הקליפה ועוד כי היצה"ר שהסיתו מקודם מזכיר לו את כשלונותיו בכל רגע כדי לשבור אותו עוד יותר. (אמר הכותב:

לפי דברי הרא"ש: ההולך אחר שרירות לבו סובל פי 4. 1 הסבל בכח ההוראה השמיימית "אדם לעמל יולד". 2. הסבל שיש לאדם מעצם הכשלון, כי מיד לאחר התענוג של ההרף עין מתחלת הסבל מהכשלון. 3. הכח שיש ליצה"ר לגרור את האדם ליסורים נוספים וזאת בכח היות האדם תחת שלטון היצה"ר. 4. בזה שהיצה"ר מזכיר לאדם את כשלונותיו כדי לשבור אותו עוד יותר. אבל מי שמרגיש את הבטול העצמי אז אף שיש לו הרגשת יסורים ברגע של הצורך בבטול (והוא מהרגשת הרע) אך מיד נמצא בחיקו של הרבש"ע מסובב כל הסיבות.

הרא"ש סיים דבריו כמבקש תחנונים בפני כל אחד מהחברים המקשיבים ואמר למה לך מפני ההנאה של הרף עין להיות במצב של יסורים נוראים תחת השפעת היצה"ר, בזמן שאתה יכול לנצל את אותו מצב של יסורים להיות בהתעלות אלקות של כלות הנפש בבטול ההרגשות העצמיים. האם כדאי מפני דמיון של הרף עין לסבול כל כך הרבה יסורים ? ? ?

שהשמחה במעונם

מו"ר הרא"ש שליט"א להולדת הנין

הר"ר משה הרשטיק ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר דב שנק ומשפ' להולדת הבן

הר"ר שמעון שניצר ומשפ' להולדת הבן

למשפ' שניצר ולמשפ' קורן להולדת הנכד

הר"ר יהודה פרוש ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר חיים קירשנבוים ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר צבי הולד ומשפ' לאירוס הבת

הר"ר מרדכי גולדשטיין ומשפ' לנשואי הבן

הר"ר יעקב יצחק גולדשטיין ומשפ' לנשואי

הר"ר ישעיהו שיינברגר ומשפ' לנשואי הנכד

הר"ר בנימין פשקוס ומשפ' להולדת הנכד

